EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.5.2024
COM(2024) 203 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila, prenesenega na Komisijo v skladu z Direktivo (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju plovbe po celinskih plovnih poteh ter razveljavitvi direktiv Sveta 91/672/EGS in 96/50/ES

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila, prenesenega na Komisijo v skladu z Direktivo (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju plovbe po celinskih plovnih poteh ter razveljavitvi direktiv Sveta 91/672/EGS in 96/50/ES

1. UVOD

Z Direktivo (EU) 2017/2397 je bil prvič uveden harmoniziran sistem potrjevanja in priznavanja poklicnih kvalifikacij oseb, ki upravljajo plovne objekte na celinskih plovnih poteh, s katerim je bilo imetnikom potrdil omogočeno opravljanje dejavnosti na plovnih poteh v EU. Namen direktive je odpraviti ovire za mobilnost delovne sile, povečati varnost, izboljšati spretnosti in zaposljivost mladih, izboljšati poklicne možnosti vseh članov posadke ter olajšati prehod izkušenih delavcev iz drugih sektorjev.

Sistem se uporablja za vse člane posadke krova, strokovnjake za utekočinjeni zemeljski plin in strokovnjake za potniško plovbo na potniških plovilih in drugih plovilih, dolgih 20 metrov ali več (ter nekaterih drugih posebnih vrstah plovil), razen kadar gre za plovbo v športne namene ali v prostem času oziroma kadar plovila upravljajo oborožene sile ali intervencijske službe.

Direktiva vsebuje posebne določbe za različne vrste članov posadke.

- Člani posadke krova, osebe, usposobljene za sprejemanje ukrepov v izrednih razmerah na krovu potniških plovil, in osebe, ki sodelujejo pri oskrbi plovil na utekočinjeni zemeljski plin z gorivom, morajo imeti potrdilo EU o usposobljenosti.
- Voditelji čolnov morajo imeti posebna dovoljenja, kadar:
    - plujejo po odsekih celinskih plovnih poti s posebnimi tveganji,
    - plujejo po celinskih plovnih poteh pomorskega značaja,
    - plujejo s pomočjo radarja,
    - upravljajo plovila na utekočinjeni zemeljski plin,
    - plujejo v velikih konvojih.

Direktiva določa minimalne zahteve glede starosti, upravne skladnosti, kompetenc in časa plovbe za različne kvalifikacije. Zahteva tudi, da vsi člani posadke krova izpolnjujejo določene standarde glede zdravstvene zmožnosti.

Direktiva upošteva različne značilnosti držav članic EU in v ta namen določa izjeme od nekaterih ukrepov. To velja zlasti za države članice, katerih plovne poti niso povezane s plovnimi potmi drugih držav članic in v katerih se plovba po celinskih plovnih poteh izvaja samo sezonsko ali v zelo omejenem obsegu, Vse druge države članice s celinskimi plovnimi potmi morajo sprejeti potrebne ukrepe za izvajanje sistema priznavanja potrdil iz direktive za te plovne poti.

Potrdila EU o usposobljenosti, pomorske knjižice in ladijski dnevniki, ki jih izdajo pristojni organi, veljajo na vseh celinskih plovnih poteh v EU. Poleg tega na vseh celinskih plovnih poteh v EU veljajo tudi potrdila, ki so bila izdana v skladu s Pravilnikom o osebju, ki pluje po Renu, in določajo zahteve, ki so enake zahtevam iz direktive. Vsaka tretja država lahko pri Evropski komisiji zaprosi za priznanje potrdil, pomorskih knjižic ali ladijskih dnevnikov, ki so jih izdali njeni organi.

Vsaka država članica bi morala z ocenjevanjem zagotoviti, da imajo osebe, ki prejmejo potrdilo o usposobljenosti, ustrezno minimalno raven kompetenc. Ocenjevanje se lahko izvede v obliki upravnega izpita ali v okviru odobrenega programa usposabljanja. Direktiva vključuje tudi možnost izpita na simulatorju.

Direktiva določa objektivna in pregledna merila, na podlagi katerih lahko države članice opredelijo celinske plovne poti s posebnimi tveganji in celinske plovne poti pomorskega značaja.

Direktiva določa vzpostavitev informacijskega sistema za lažjo izmenjavo podatkov o potrdilih o usposobljenosti, pomorskih knjižicah in ladijskih dnevnikih med organi, pristojnimi za izvajanje in izvrševanje direktive (t. i. evropska zbirka podatkov o posadkah).

Direktiva je bila sprejeta 12. decembra 2017 in je začela veljati 16. januarja 2018, rok za prenos in začetek uporabe pa je bil 17. januar 2022.

V členu 17(1) direktive je določeno, da Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 31 za dopolnitev direktive z določitvijo standardov za kompetence ter pripadajoča znanja in spretnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge II k direktivi.

V skladu s členom 21(2) se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 31 za dopolnitev direktive z določitvijo standardov za odobritev simulatorjev, ki določajo minimalne funkcionalne in tehnične zahteve ter zadevne upravne postopke za zagotovitev, da so simulatorji, ki se uporabljajo za ocenjevanje kompetenc, zasnovani tako, da omogočajo preverjanje kompetenc v skladu s standardi za praktične izpite iz člena 17(3).

V skladu s členom 23(6) se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 31 na podlagi bistvenih zahtev glede zdravstvene zmožnosti iz Priloge III za dopolnitev direktive z določitvijo standardov za zdravstveno zmožnost, ki določajo zahteve glede zdravstvene zmožnosti, zlasti kar zadeva preiskave, ki jih morajo opraviti zdravniki, merila, ki jih morajo uporabljati za določitev zmožnosti za delo, ter seznam omejitev in blažilnih ukrepov.

Člen 25(1) določa, da se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 31 za dopolnitev informacij v registrih za pomorske knjižice in ladijske dnevnike z drugimi informacijami, ki se zahtevajo na vzorcih pomorskih knjižic in ladijskih dnevnikov, sprejetih na podlagi člena 22(4), da se dodatno olajša izmenjava informacij med državami članicami.

V skladu s členom 31 je Komisija pooblaščena za sprejemanje delegiranih aktov iz navedenih členov direktive. Drugi odstavek navedenega člena določa naslednje:

„Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 17(1) in (4), člena 21(2), člena 23(6) ter člena 25(1) in (2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 16. januarja 2018. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.“

2. PRAVNA PODLAGA

To poročilo se zahteva v skladu s členom 31(2) Direktive (EU) 2017/2397. V skladu z navedeno določbo je pooblastilo na Komisijo preneseno za obdobje petih let od 16. januarja 2018, od Komisije pa se zahteva, da pripravi poročilo o prenosu pooblastila. V navedenem členu je poleg tega določeno, da se prenos pooblastila samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju.

3. IZVAJANJE PRENOSA POOBLASTILA

Od začetka veljavnosti Direktive (EU) 2017/2397 do datuma sprejetja tega poročila je Komisija sprejela naslednje delegirane akte:

1. **Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/473** z dne 20. januarja 2020 o dopolnitvi Direktive (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov za podatkovne zbirke za potrdila Unije o usposobljenosti, pomorske knjižice in ladijske dnevnike.

   Ta delegirana uredba določa standarde o značilnostih in pogojih za uporabo podatkovnih zbirk za potrdila Unije o usposobljenosti, pomorske knjižice in ladijske dnevnike, izdane v skladu z Direktivo (EU) 2017/2397, in za dokumente, priznane v skladu s členom 10(2) in (3) direktive. Poleg tega so v njej opredeljene pravice dostopa, funkcije ter komunikacija med podatkovno zbirko Unije in nacionalnimi registri. Podatkovna zbirka Unije za dokumente v zvezi s posadko bo omogočila celovit pregled podatkov v potrdilih o usposobljenosti in pomorskih knjižicah, ki se hranijo v nacionalnih registrih držav članic.

2. **Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/12** z dne 2. avgusta 2019 o dopolnitvi Direktive (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov za kompetence ter ustrezna znanja in spretnosti, praktične izpite, odobritev simulatorjev in zdravstveno zmožnost.

   Ta delegirana direktiva dopolnjuje Direktivo (EU) 2017/2397 glede nekaterih standardov, povezanih s poklicnimi kvalifikacijami na področju plovbe po celinskih plovnih poteh. Standarde je pripravil Evropski odbor za pripravo standardov na področju plovbe po celinskih plovnih poteh (CESNI).

   Standardi za kompetence vključujejo zahtevane posebne kompetence ter pripadajoča znanja in spretnosti, ki so v skladu z bistvenimi zahtevami glede kompetenc iz direktive.

V delegirani direktivi so določeni standardi za:

- znanja in spretnosti,
- praktične izpite,
- odobritev simulatorjev,
- zdravstveno zmožnost.

Standardi so bili sprejeti za:

- operativno raven (tj. opredelitev ključnih kompetenc za čolnarje in vse druge kvalifikacije na operativni ravni),
- vodstveno raven (voditelji čolnov),
- posebna dovoljenja za voditelje čolnov, ki plujejo po celinskih plovnih poteh pomorskega značaja,
- posebna dovoljenja za voditelje čolnov, ki plujejo s pomočjo radarja,
- strokovnjake za potniško plovbo,
- strokovnjake za utekočinjeni zemeljski plin.

Na operativni in vodstveni ravni standardi za kompetence zajemajo naslednja poglavja:

- plovbo,
- upravljanje plovnega objekta,
- ravnanje s tovorom in njegovo razporejanje ter prevoz potnikov,
- pomorsko ter elektrotehnično, elektronsko in nadzorno tehniko,
- vzdrževanje in popravila,
- sporazumevanje,
- zdravje in varnost ter varstvo okolja.

Vsi sprejeti delegirani akti so bili poslani Evropskemu parlamentu in Svetu. V predloženih rokih za ugovor ni bilo podaljšanja rokov za ugovor ali ugovorov.

3. **Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/184** z dne 22. novembra 2021 o spremembi Priloge IV k Direktivi (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta.

   Ta zakonodajni akt nadomešča Prilogo IV k Direktivi (EU) 2017/2397 in določa veljavne zahteve glede praktičnih izpitov in odobritve simulatorjev. Poleg tega določa bistvene zahteve glede kompetenc in zdravstvene zmožnosti s sklicevanjem na evropske standarde za kvalifikacije na področju plovbe po celinskih plovnih poteh (ES-QIN).

4. PODALJŠANJE OBDOBJA ZA PRENOS POOBLASTILA

Komisija je v preteklih štirih letih izvajala preneseno pooblastilo, ki ji je bilo podeljeno v skladu z Direktivo (EU) 2017/2397.

Z izvajanjem prenesenega pooblastila je lahko prilagodila ustrezne določbe Direktive (EU) 2017/2397 o standardih za podatkovne zbirke za potrdila EU o usposobljenosti, pomorske knjižice in ladijske dnevnike ter o standardih za kompetence ter ustrezna znanja in spretnosti, praktične izpite, odobritev simulatorjev in zdravstveno zmožnost.

Komisija meni, da se je prenos pooblastila izkazal za potrebnega in bo tak tudi v prihodnje. Zato se zdi primerno, da se podaljša.

5. ZAKLJUČEK

Komisija s tem poročilom izpolnjuje zahtevo glede poročanja iz člena 31(2) Direktive (EU) 2017/2397 ter poziva Evropski parlament in Svet, naj se seznanita s tem poročilom.